

מבשר טוב

סעודה ג'

פרשת בראשית

תשפ"ב

מאמר "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית"

הקב"ה הטביע בעצם הבריאה את כח הבראשית שהוא כח החידוש בעבור בני ישראל שיוכלו לחדש עצמם בעבודת השי"ת

א

הנה שבת זו נקראת "שבת בראשית" ויש להבין מדוע נקראת כן שאין לומר משום שתחילת הפרשה קוראים "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" שהרי לא מצינו פרשיות אחרות שהשבתות נקראים על שם תחילת הפרשה.

אולם ביאור הדברים הוא שהשבת בראשית יש לה כח מיוחד של התחדשות שיכולים להתחדש בה לגמרי והאדם יכול לחדש כוחותיו וכמו שיתבאר שזהו מהיסודות של עצם הבריאה.

דהנה מצינו שהשי"ת מחדש את עולמו וכמו שאומרים בברכת יוצר אור "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית" דהיינו שהשי"ת מחדש בכל יום את בריאת העולם, וזהו בכל יום, אמנם בשבת בראשית יש התחדשות ביותר על כל השנה כולה שישנה התחדשות בכל הבריאה כולה.

ב

ובזה נראה לבאר מאמר הכתוב "בראשית ברא אלקים" היינו שבודאי כפשוטו שהשי"ת ברא את השמים ואת הארץ, ואולם יש כאן כוונה עמוקה שהשי"ת ברא בעולם את בחינה "בראשית" היינו שישנו לעולם הכח של בראשית לעולם שיהא מתחדש תמיד וזהו יסוד הענין של המחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית, וזהו הטבע שישנו בעצם העולם שיש לו בחינה של התחדשות ובראשית בכל עת.

אולם יש לבאר מה הטעם שהטביע השי"ת בעצם טבע העולם ענין החידוש בבריאה, והרי לכאורה סגי במה שברא את העולם ונתן לו קיום והעמדה, ומדוע צריך שיהא תמיד בכל עת ענין התחדשות מעשה בראשית, וכן יקשה מדוע צריך אלו הזמנים של התחדשות כמו שנתבאר ענין "שבת בראשית".

אכן ביאור הדבר הוא שעיקר הענין שנטע השי"ת כן בעולם שיהא בו כח החידוש הוא בעבור בני ישראל שכמו שמביא רש"י שהעולם נברא בשביל ישראל שנקראו ראשית, וצריך שיהא בהם כח החידוש שיהא בעצם הבריאה שגם אם יעבור מה שיעבור על איש ישראל יהא יכול לשוב תמיד אל השי"ת ולהתחדש כנשר נעוריו ואף אם נכשל ונפל במה שנפל מכל מקום יכול תמיד להתחדש ולשוב.

א

ובאמת אפשר לראות זה בעצם הבריאה שגם אם יעבור בעולם מה שיעבור תמיד יהא העולם מתחדש אח"כ ולמשל אם תפול שריפה ח"ו וכדומה ויהא נראה כאילו הכל נחרב ונשרף הרי אח"כ מתחיל הכל מחדש והארץ תצמיח מחדש ויפרח וילבלב כאילו מתחילה.

ועיקר כח זה הוא כמו שנתבאר בעבור בני ישראל שיהיו תמיד יכולים להתחדש ולשוב ולהיות כבריה חדשה וכקטן שנולד, וכח זה הוא מה שניתן בכל יום ויום לבני ישראל וזהו המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית היינו שהשי"ת מחדש עולמו והכניס בו כח ההתחדשות בעבור בני ישראל שאף בכל מצב שיפלו אליו תמיד יהיו יכולים להתחדש ולהתחיל מבראשית ולהיות כקטן שנולד.

ג

והדברים מפורשים להדיא במדרש שוחר טוב [תהלים קב] על הפסוק תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל קה וז"ל: "תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא, וכי עדיין אומה עתידה להבראות שהוא אומר ועם נברא, אמר רבי יוסי ברבי שמעון זה דורו של מרדכי שנברא בריה חדשה. ורבנן אמרי: אלו הדורות שהם כמתים במעשיהם, ובאין ומתפללין לפניך בראש השנה וביום הכפורים, ואתה בורא אותן בריה חדשה, ומה להם לעשות ליקח הדס ולולב ולהלל אותך, שנאמר ועם נברא יהלל יה" ע"כ.

הרי מבואר מדברי המדרש ענין הכתוב ועם נברא יהלל קה שבני ישראל יש בידם בכל מצב שהוא שיכולים לחזור בתשובה ולהיות בבחינת מחיה מתים ולהבראות מחדש והוא כח ההתחדשות הנצחי שטבע הקב"ה בבריאה והוא בשביל בני ישראל כמו שנתבאר.

וכן מבואר ברמב"ם בהלכות תשובה [פ"ב ה"ד] שבכח הבעל תשובה הוא שיכול להתחדש לגמרי ולהיות איש אחר ואינו אותו שעשה את העבירה מקודם והרי הוא אדם אחר לגמרי וכקטן שנולד, וז"ל: "מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים, ועושה צדקה כפי כוחו, ומתרחק הרבה מן הדבר שחטא בו ומשנה שמו. כלומר, אני אחר, ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים ומשנה מעשיו כולן לטובה ולדרך ישרה" עכ"ל.

ואכן זהו כח התשובה שניתן לבני ישראל שיהיו יכולים לחדש את עצמם לגמרי וליהפך כבריה חדשה לגמרי שלא חטא מעולם ואף אם נפל איש ישראל במה שנפל ואפילו למקום שאול תחתית הגיע מכל מקום יהא יכול לחדש עצמו ולהתחדש בעבודת השי"ת כאילו לא חטא מימיו.

ד

ועוד אופן נראה לבאר הענין שהטביע הקב"ה בעולמו שיהא התחדשות בבריאה ויהא בטבע העולם ענין ההתחדשות, והוא על דרך שכתב רש"י בשם הספרי על הפסוק [דברים ו ו] "אשר אנכי מצוך היום" וז"ל: "לא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה שאין אדם סופנה אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה. דיוטגמא מצות המלך הבאה בכתב" ע"כ.

ונמצא דענין קיום התורה הקדושה הוא מחוייב שיהא האדם מקיימה בהתחדשות וזהו אשר אנכי מצוך היום שבכך יום יהא בעיניך כאילו היום ניתנו ושלא תהא כדיוטגמא ישנה אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה.

ואכן מצינו בצדיקים ועובדי השי"ת שהיתה עבודתם את השי"ת בהתחדשות גמורה ובכל יום ויום היה כאילו היום מקיימה מתחילה ואף אותה תפילה או קיום מצוה או לימוד התורה שכבר קיימה מכבר מכל מקום היה בכל יום בתהחדשות חדשה ובכוונה אחרת ואינה דומה למה שקיימו מאתמול אלא בהתלהבות מחודשת ובהשגה חדשה.

ובסה"ק שפת אמת [במדבר תרלט] מביא מה שאומרים על א"ז היהודי הקדוש זי"ע הטעם שנקרא יהודי משום שבכל יום ויום נתעלה בעבודתו כמו מא"י להיות יהודי וזל"ק: "ויתלדו. כבר כ' מזה. רק י"ל עוד שכאשר הרים השי"ת

את ראשם. נתעלו למדריגה עליונה וכמו גר שנתגייר כקטן שנולד. וכמו שאומרים משם היהודי מפרשיסחא ז"ל שנתעלה בכל יום כמו מא"י להיות יהודי. וכ' ויתילדו על משפחותם" עכל"ק.

והיינו שכל כך התעלה בעבודתו אא"ז היהודי הקדוש זי"ע שבכל יום מחמת שהשיג השגות חדשות ועבד את השי"ת ביתר טעם וכאילו היום קיימה מחדש וזהו בכח ההתחדשות שהיה מתחדש בכל יום לעבודתו יתברך שמו ולא היה דומה כלל יום אחר לחבירו.

ה

ובאמת אפשר לראות אף בבריאה עצמה כן שרואים דברים שגדלים וצמחים ומתגלים לעתים דברים חדשים שלא ידעו מקודם והעולם מתחדש בכל עת, וכמו שנתבאר דזהו יסוד וטבע בבריאה שטבע הקב"ה שהעולם יהא יכול להתחדש בכל עת ובכל זמן, והרי הכל לכבודו ברא, ועיקר כח החידוש הוא למען יהא בעבודת השי"ת כן שיהא האדם יכול להתחדש בכל יום תמיד בעבודת השי"ת ולא יהא כעבודה ישנה אלא בכל פעם יהא בהתחדשות ולילך תמיד בכל עת ולהתגדל בעבודת השי"ת.

ובזה יתבאר ענין "בראשית ברא" היינו שהקב"ה ברא העולם באופן שעצם טבע העולם הוא יכול להשתנות ולהתחדש בכל עת, וכמו שרואים שהיו בעולם הרבה שינויים בכל האופנים.

וכן מצינו בבריאת העולם שמתחילה נבראו שני המאורות הגדולים שוים היו, אלא שקטרגה הלבנה ואמר לה הקב"ה לכי והקטיני עצמך וכו' והיה בזה שינוי עצום בבריאה וכן בזמן אנוש הציף הקב"ה עליהם את מי האוקיינוס וכן אחר המבול נשתנה העולם שמקודם לא היו צריכים לזרוע אלא אחת למ' שנה ואח"כ הוצרכו לזרוע בכל שנה ושנה, וכמו כן הרבה שינויים שנעשו בעולם בכל הדורות וזהו משום שכמו שנתבאר בעצם העולם ישנו הטבע להתחדש וזהו בבחינת בראשית ברא שישנו בעצם טבע העולם בחינת בראשית והתחדשות והשתנות.

ועוד איתא במדרש רבה [בראשית ג ז] שהיה הקב"ה מתחילה בורא עולמות ומחריבן וז"ל: "אר"י בר סימון יהי ערב אין כתיב כאן אלא ויהי ערב מכאן שהיה סדר זמנים קודם לכן א"ר אבהו מלמד שהיה בורא עולמות ומחריבן עד שברא את אלו אמר דין הניין לי יתהון לא הניין לי א"ר פנחס טעמיה דר' אבהו וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד דין הניין לי יתהון לא הניין לי" ע"כ.

ונמצא דיסוד בריאת העולם היה שהיה הקב"ה בורא עולמות ומחריבן, ונראה דאינו דוקא אז שהיה בבחינה שבורא ומחריבן אלא הוא כל העת בבריאה שהיא מתחדשת בכל העת משום שהקב"ה מחדש בכל עת את בריאת העולם וכמו שנתבאר לעיל שגם אם ח"ו נחרב הרי מיד מתחיל הבנין מחדש שזהו ביסוד בנין העולם וכמו שנתבאר שכל זה בעבור בני ישראל שיחדשו את עצמם בעבודת הבורא יתברך.

ו

ובאמת לעתיד לבוא כאשר יבוא מלך המשיח ויחזיר את כל העולם למוטב ויהא בבחינת אור חדש על ציון תאיר, ולא שיהא באמת לגמרי עולם חדש שהרי זהו הבריאה שברא הקב"ה תמשיך ותעמוד, אלא שהמשיח יהא מגלה חידוש העולם ואז יאיר באור בהיר כל הבריאה.

וזהו שאנו מתפללים יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תישבע כל לשון היינו שלעתיד לבוא בזמן הגאולה השלימה שתבוא במהרה בימינו יאיר העולם כולו באור אלוקות ויראו הכל שהשי"ת לבדו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא מחדש בכל רגע ורגע מעשה בראשית ואז יתחדש העולם נעוריו, ואף עצם גשמיות העולם ישתנה לגמרי למוטב ויזדכך וק"ו העבודה הרוחנית שכל העולם כולו יהיו שכם אחד עובדים את השי"ת בהתחדשות גמורה.

והנלמד הלכה למעשה מכל האמור הוא שהקב"ה הטביע בעצם הבריאה את כח החידוש שיכולים להתחדש בכל עת ואף מי שנכשל ונפל במה שנפל מכל מקום יהא יכול להתחדש לגמרי ולהיות כבריה חדשה, וגם הענין שצריך איש

ישראל לחדש עצמו תמיד ולא שיהא כעבודה ישנה שכבר אין בה טעם ח"ו אלא לעולם יהא מתחדש בעבודת השי"ת ובכל פעם יתגדל יותר ויותר בהתחדשות ובחיות גדולה בעבודת השי"ת, ואף אותם המצוות שכבר קיים עד היום יהא מקיים מעתה ביתר התחדשות והתלהבות וכך ילך תמיד מחיל אל חיל, וביותר מסוגל זה בשבת זו הנקראת "שבת בראשית" שבה אפשר לקבל ביותר את ענין החידוש כמו שנתבאר להתחדש לגמרי בעבודת השם.

יעזור השי"ת שנזכה להתחדש בעבודתו יתברך ולחדש העולם ובזה נזכה לקרב הגאולה שאז יהא אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו ויאיר כל העולם באור השי"ת בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי יום רביעי למייל שילחו ל m0732951213@gmail.com